

Knobloch, Jettmar. Pristopila sta še sodnijski pristav in srbski odpadnik Ivečič in jud dr. Borges.

Kaj pomeni vse to? Samo ob sebi malo! Kajti peščica 150 pivcev v g. Murščeveji dvorani bi nas ne brigala veliko, ako bi to, kar je govorila, ondi ostajalo. Ali ovih možakov namen je večji: oni so upijali skozi okna, oni iznemirjajo nemško prebivalstvo, strašijo vladno in hočejo tako zabraniti, da Slovenci kot jim ravnopravni državljani ne dobimo, kar nam je po državnih postavah itak zagotovljeno. Oni hočejo slovenščini pot v urade in šole še na dalje zapreti. Ta namen, zlasti pa iznemirjenje in ščuvanje poštenih Nemcev, med nami stanujočih, dosežejo tem laglje, ker imajo vse dunajske liberalne časopise na razpolago in vrhu njih še „Tagespost“, „Marburger“ in „Cillier Zeitung“. To dajemo svojim prijateljem pomisliti!

Ob konci opozorujemo slovensko občestvo na spodnjem Štajerskem na list, ki v nemškem jeziku sedaj uže 3. mesec izbaja v Mariboru po 2krat v tednu. Ime mu je: „Südsteirische Post“. Osnovali so ga slovenski in nemški vrlo zvesti avstrijski domoljubi vzajemno. Namen mu je: napotiti porazumljenje Slovencev s praviimi in pravicoljubnimi, poštenimi Nemci, bivaajočimi po naših mestih, trgih, gradovih na podlagi pravice. Vsled tega je prisiljen odpadnikom, nemškutarjem stopati na prste in se upirati ščuvarskemu, veri, narodu in cesarstvu nevarnemu, rovanju znanih listov: „Tagespost“, „Cillier“ in „Marburger Zeitung“. V kratkem času svojega obstanka je novi list se hrabro obnašal in začel vedno več tal pridobivati. Želeti mu je vsestranske podpore. Kdor vè, kako liberalni listi nemško prebivalstvo pri nas zapeljujejo in ščuvajo, ta bo vedel oceniti dobroto in po trebo novega podjetja pa tudi njegovega podpiranja. Pisava mu je vseskozi murna in dostojna. Kdor ne utegne večjih listov brati ali kdor ne more za nje mnogo denarjev trošiti (Tagespost stane na leto blizu 20 fl. in Grazer Volksblatt 20 fl.), temu svetujemo tudi ta list. On priobčuje vse novosti, vse uradbenske izjave iz Grazer-Ztg. zadevajoče Spod. Štajer, sejme, premembe pri duhovnikih, uradnikih, učiteljih, kurze, dražbe itd. tako, da ustreza županom, trgovcem itd., ki si lahko mnogo denarja prihranijo, koje sedaj za velike in tuje liste živnujejo. Vrhu tega donaja zanimive uvodne članke, zvesto sestavljeni politični ogled, mnogo dopisov, povesti iz domače zgodovine itd. smešnice, in je okinčan vselej s kako podobo imenitne osebe, mesta, dogodka sedanjih časov. Bodi toraj ovo domoljubno podjetje dobro priporočeno! „Südsteirische Post“ velja s poštnino vred na mesec 60 kr. na četrt leta 1 fl. 70 kr. na pol leta 3 fl. 40 kr. Adresa se napravi: Administration der „Südsteirischen Post“, Marburg. List je v mnogovrstnem oziru potreben, zato ga naj obilni naročniki podpirajo. Želimo srečnega uspeha!

Gospodarske stvari.

Čebelarški shod v Šmariji

je bil dne 19. t. m. in se ga je vdeležilo nad 60 gospodarjev. G. Gabršek je pozdravljal nazoče, ter povdarjal denarstvene in tudi pravne dobičke čebelarstva; čebelarstvo donaja marsikteremu čebelarju toliko, da zamore z dobičkom plačati svoje dače, dobiček čebelarstva pa ni nobenemu davku podvržen. Nravni dobiček je ta, da blaži srce ter dela človeka spremljivega za naravno lepoto in za stvarnikova dela. G. Kresnik je z Dzierzonovim panjem kazal, kako je ravnati s premakljivim satornikom. Kazal je potem metalnico, kako se izloči čist med iz satorja, pa da ni treba pokvariti satorja, ki se da potem še rabiti. Med vdeležnike se je razdelil slovenski tiskani poduk. G. Jurkovič se zahvali čebelarškemu društvu za priredbo shoda. Upamo, da bode to predavanje v Šmarijskem okraji, ki je bil zdaj po toči tako hudo zadet, dobre nasledke imelo in da si bodo kmetje izvolili ta oddelek kmetijstva, kteremu ne škodi toča, in ki vsekako tudi ob slabejših letinah donaja dobiček — to je čebelarstvo. Z malim se začne in podlaga je dobljena. Bog blagoslovi čebelarstvo. V celem političnem okraji Celjskem je 1659 čebelarjev in 6344 panjev. Najbogatejši okraj z ozirom na čebelarstvo je Gornjigrad, najslabejši pa Šmarijski. V političnem okraji Slov. Graskem je 1011 čebelarjev in 4765 panjev.

Dopisi.

Iz Ptujja. (O okrajnej skupščini konec.)

Ko je Pisk za svoj šuntaven predlog dobil, kar zaslužil, spoznali so nekteri Ptujčani, da ne bode šlo, kar se v okrajnem zastopu takrat bivšem pod načelništvom Strafelovim, zgrešilo, g. Hermana v žep porinoti, počeli so se odskutavati, naši možaki pa so ostali verni do zadnjega trenutka. To videč opominjal je v prednji sobi eden prav smešno begunce na slovo: „seeekces! seeekces! bi die hindisch camhaltu.“ Pa vse nič ni pomagalo. Brbljavi bujskavec vlovil je, kakor uže znano, le samo bornih sedem glasov. Lažnjivi dopisnik „Cillier Zeitung“ pa je rekel sedemnajst. Razven najvažnejše točke, ustanovitvenja okrajne hranilnice, bilo njih je še 14 na dnevnem redu; med temi naj omenimo sledeče: naznanilo se je, da se okr. sodnik g. Levičnik zaradi neprilik, ki so se mu vsled izbora v okrajni zastop bile delale, zastopništvu odrekel; volili so se trije udi, da pregledajo račune za leto 1880. Izbrani bili so gg. Žitek, Ferš, Kazimir odnosno s 37, 35, 34 glasi. Poročalo se je, da okrajni zastop pravdo proti grajščini gornjeptujskeji zavolj smodišnice zgubil; naznanilo se je, da je odbor dozdajnemu cestarju službo odpovedal, kar je skupščina odobrila ter to službo provizorično na leta dni podelil izučee-

nemu strokovnjaku g. Scheiblu z letno plačo 900 gold.; sklenolo se mostovnino pri Borlu dati od 1. julija t. l. na 3 leta v najem. Vse točke so se na hitrem in brez posebnih prigovorov sprejele, razven one o hranilnici, o kateri se dobre tri ostro obravnavalo. Nadejamo se, da, če c. k. ministerstvo ta za okraj silno potreben in važen penezni zavod ustanoviti dovoli, tudi meščani, razven neko-likih, temu s časom ne bodo več tako strastno zoper- ni!

Od Mure. (Volkmerjeva svečanost.) Vrla naša slovenska mladina, učeča se na vseučelišjih in gimnazijah, prireduje skoro vsakega leta v spomin Vodnikov in Prešernov veselice, pri katerih plemenitih namerah ima pogostem večih ali manjih nezgod prenašati od strank, našemu narodnemu prebudenju in razvijanju neprijaznih in zoper- nih. Ali zavoljo tega se itak ne da odstrašiti nego še vedno iskreneje se zavzima za svojo narodnost. Zlahtno prizadevanje mladih rodoljubov je uže mnogo doprineslo, da se v prostem ljudstvu našem vedno bolj ukorenjava nam toliko potrebni narodni ponos. V tem oziru stojijo na južnem Štajarskem uže več let sem bistroumni dijaki gimnazije mariborske v prvih vrstah. V Mariboru samem, v Ptuiju, pri nas v Ljutomeru in še na drugih mestih, prebudili so uže večkrat občudenje pevajoč krasne pesni slovanske, deklamajoč veleumne proizvode naših pesnikov in tudi mične prvence lastnega duha. Po prijaznej Murskej ravnini, po cvetočih ljutomerskih goricah in pisanej Šavničkej dolini raznaša se radosten glas, ka slovenska mladina mariborskih učnih zavodov v bližnjih šolskih prazninah nam nekoliko prijetnih ur zopet pripraviti namerava s tem, da priredi veselico v spomin veselega pesnika Leopolda Volkmerja, ki se je pred 140 leti v prijaznem trgu Ljutomeru bil narodil. Bistroidni sokoliči slovenski, navdušeni poštovalci našega slavnega rojaka! mi se prihodu Vašemu veselimo in vam uže z naprej iskrenega srca kličemo: Dobro nam došli!

Iz Škofje vasi pri Celji (Vojniški „purgarji“) so v „Cillier Zeitung“ sami sebe prali in opravičevali, da niso na tuje stroške ne jedli pa ne pili. Tega menda jim tudi nihče ni tako očital. Vendar reč je bila ta: bivši šolski svetovalec g. J. K. je napravil pred 2 letoma šolsko veselico pa zavoljo stroškov nikogar ni vprašal, kdo da jih bode plačeval. Naenkrat dobi naša občina nalog doplačati 120 fl. To se nam je preveč zdelo, ker smo zvedeli, da je vsak otrok dobil po 1 zemljo in $\frac{1}{2}$ kupice vina. Najbolj pa nas je razdražilo, da so nam plačevanje naložili brez poprejšnjega vprašanja. Pritožili smo se pri višjej gosposki in ta nam je dala prav.

Iz Ormoža. Prav razveselila nas je novica, da se uže prihodne dni tukaj pri nas stalno kot odvetnik naseli g. Dr. Omulec, naš rojak, obče čislani kot narodnjak in poštenjak. Zopet dobi ormoška narodna stranka v tem gospodu močen

sterber, okraj pa značajnega pravicoljubnega poštenega odvetnika, ki bo, kakor trdno pričakujemo, prav žalostno naše pravniško stanje zopet uredil in nesramni pravdarski barantiji pisarja Bernarta in Središkega doktorja uže dolgo zaželeni konec storil. Proti našemu občespoštovanemu g. Dr. Žižku rovari tukajšnji nemškutarski padar Seyfried, jezeč se, da njega (Seyfrieda) ljudje v okolici prav malo ali nič ne porajajo ter v boleznih, kakor je prav in pošteno našega g. dr. Žižka na pomoč pozivajo. Stari rovar Seyfried, ki je sam rekel, da je uže „das ganze Pulver verschossen“, bi naj vendar pomislil, da že v vsakem obziru med „stare železje“ spada in da bi jenjal, če ne bo svojej rovariji proti obče čislanemu g. dr. Žižku skoraj konec storil, utegne na stare dni sitnosti imeti. Mi narodni Slovenci pa se bomo tem zvesteje g. dr. Žižka in narodnih naših mož držali. Kdor naš narod zaničuje, naj tudi našega kruha ne jé.

Iz Kases na Koroškem. (Čudovito smrti otet otrok.) Dne 8. jun. me pošljejo oča v gojzd. Obstojim ob desnem obrežju Drave. Koj zagledam na levi strani Drave, iz gošče počasi pomikati se čolnič. Ker ni bilo človeka v njem, gledam srpo „kekaj“ časa tje. Sedaj mi šine misel v glavo: čolnič bi se še rešil, ko bi mogel prileteti na bližnji brod, ki je pa dobro $\frac{1}{4}$ ure daleč. Spustim se v dir, prehitim čolnič in upijem na vse grlo. K sreči je brodar kmalu čul in hitro bil pri vodi, zdaj pristopi še drug mož in spustita se za čolničem, in ko čolnič priplava nam bliže, zagledamo, da visi nekaj zraven čolniča, ki je podobno detetu. Res, groza nas spreleti, bil je 3letni deček, ki je pa samo glavo imel iz vode, a držal se je uže slabo za stransko desko čolničovo, le čuda, da se je dete držalo pičle $\frac{1}{2}$ ure in da ga valovi niso pobrisali. Ko ga moža potegneta iz vode, ni bil več pri zavednosti, a kmalu je prišel k sebi; deček je kmeti sin, ki je s svojim 6letnim bratom se igral v čolniči, ki se je pomeknil od kraja; menita iz čolniča pa bilo je prepozno; starejši je prejel za nek hloď in si sam rešil življenje, mlajši pa je obvisel na stranskej deski, dokler ga nista rešila brodarja. Starši pazite na svoje otroke! K.

Iz Šaleške doline. (Letina, ogledovanje mrličev.) Letina v našej dolini kaže letos do zdaj prav dobro: žita, sadje in vinogradi stojé prav lepo. Kmet si pričakuje boljše dobe. Letos se mu pač hudo godi: slabe letine zaporedoma so povzročile, da ni kos še dolžnega davka plačati. Bog se vsmili! — Tudi imamo v našej dolini v novejšem času razven davkov še drugo šibo, katera revnega kmeta tepe in ta je ogleda mrličev, ki dotičnikom za ogledanje mrliča kar po goldinarjih računni. — Za Boga, kam pride kmet na ta način! Včasih nima še za trugo, ki v večih slučajih toliko ne stane, za ogledanje bi pa moral toliko plačati?! Ali bi se ne dala stvar urediti tako, kakor imajo n. pr. v št. Ilji. Mrlič se pri-

nese k cerkvi, tija naj pride ogleda in naj ima svojo odločeno takso 50 kr., kojih naj bodo reveži prosti!

Iz Bizelskega. (Toča.) Dne 16. junija t. l. ob $\frac{1}{3}$ uri popoldne zadela nas je velika nesreča. Bila je ta den že v jutru velika, skoraj bi rekel, da neznosljiva, vročina. Soparne megle se zbirajo po hribih, pa veter je bil sladko upanje, da kaj hudega ne pride. Kmalu popoldau pa začnejo lukati rjavkaste megle črez sv. Gorsko stran tje proti Bizelskemu. Ni dolgo trajalo, ko se prikadijo sivo rjavkasti oblaki z neznanim viharjem, tako da so se glave dreves zemlje dotikale in toča, kakor orehi debela, se vsiplje ter dober četrť ure neusmiljeno klesti in seka, da ljudstvo v cerkvi ravno pri popoldanšnji službi božji zbrano na ves glas kriči in vpije: joj nam, joj nam, zdaj smo vsi berači. In zares je mnogim faranom veselo upanje na bogato trgategv po vodi splavalo. Toča je pobila lep del vinskih goríc in žitnih polja, tudi farovski vinograd — edino upanje prihodnjega g. župnika — je strašno zadet. To je zares žalostno za itak uže čez vse ubagega kmeta!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sijajno je se vršila na Dunaji procesija na sv. Telovo; svitli cesar so se udeležili s cesarskim dvorom vred. — Bogati baron Sothen bil je od lastnega logarja ustreljen iz jeze, da mu je službo odpovedal. Judovski pisarji, hudi na Sothena, ker ni hotel nobenega Juda v službo vzeti, so naščuvali Dunajčane, da so grdo zasramovali mrličev sprevod, za logarjevo vlačugo in 4 hotive pa 8000 fl. denarjev nabrali; to kaže, kako grdo Dunajski listi, pisani od Judov, plačevani od kristijanov, tem znajo zdravo pamet mešati. Nesrečni general Uhacij, ki je se ustrelil, ni bil hitro mrtev, ampak je še živel 3 ure ter je bil v sv. olje položen spravljen z Bogom, ki mu bodi milostljiv. — V Pragi je huda volilna praska za trgovsko zbornico, ako zmagajo Čehi, proderejo ti k večini v deželnem odboru. V Brnu je vlada zankazala česke ljudske šole prirediti, ker je ondi več Čehov, nego Nemcev; češki državni poslanec Čelakovski je poslanstvo odložil. — Deželni zbor štajerski je sklican 5. sept. V Pontablu bil je potres; jednako tudi okolo Samobora in Zagreba. Hrvatski sabor zboruje zadnjokrat; ban Pejačević drži z Magjari in hoče tem Reko prepustiti. Hrvati so zaradi tega silno razburjeni. Volitve na Ogerskem so zanimive takrat, kajti zelo ubogi Slovaki pa tudi katoliško duhovenstvo se močno briga, kdo bo izvoljen, to pa zaradi tega, ker hočejo prvi svojo narodnost rešiti; slednji pa civilni zakon zabraniti. Kaj neki naši prekmurski bratje Slovenci počenjajo?

Vnanje države. Bismark baje vendar boleha; cesar mu je dal odpust. Na Bavarskem vršijo se volitve; katoličani upajo zmagati tako, da si pri-

borijo odločno večino. Bog daj! — Srbski knez Milan obiskal je ruskega carja. Temu so nihilisti zopet doposlali groziven list, naj da ustavo Rusiji! Iz Kijeva so Rusi iztirali vse tuje Jude. — Bolgarski narodnjaki hočejo kneza Aleksandra zapoditi, da se združijo z Rumelijo pod novim knezom Bogoridom. Dne 16. jun. marširajo greški vojaki v pridobljene turške dežele pa utegnejo trčiti na upor. — Francozi in Italijani se pisano gledajo, ker so prvi vzeli Tunis; v mestu Marseille živi 40.000 italijanskih delavcev; ko so toraj zmagonosni francoski vojaki vračaje se iz Afrike došli, začeli so Italijani žvižgati: to so Francozi zamerili in prišlo je do večednevnega tepeža, ker ob enem francoski delavci to priliko porablajo, da italijanske spodrinejo, mnogo ljudij je mrtvih, še več ranjenih, 200 zaprtih. Procesije na sv. Telovo je republikanska vlada prepovedala; to žali katoličane in veseli samo freimaurerje; v mestu Nantes so katoličani po sili napravili procesijo pa je nastal hud tepež, ker so republikanci pobožnike napali. — Španska vlada je 60.000 Judov bežečih iz Rusije ukazala dobrohotno sprejeti. Naj jih le ima! — V Aziji bili so hudi potresi, mesto Van je razrušeno, 400 hiš je razdanih okolo 100 ljudij usmrtenih.

Za poduk in kratek čas.

Poslanci dr. Tonkli, dr. Schmiderer, dr. Vošnjak pa Slovenci.

V. Temeljitemu zagovorniku Slovencev, g. dr. Tonkliju, odgovarjal je precej omahljivo g. naučni minister baron Konrad. Za njim je prvič zoper Slovence črhnil znani „Hammer-Amboss“ dr. Schmiderer zadevno učiteljsiše mariborsko pa je pokazal, da reči ni prav razumel. Naš velezaslužni poslanec, g. dr. Vošnjak je obadva zavračal v daljšem govoru, ki se glasi:

Nj. ekselencia gospod naučni minister je našel, da britke tožbe — kakor se je sam izrazil — poslanca dr. Tonklija niso povsem neopravičene in da se je uže marsikaj zgodilo za zboljšanje slovenskega šolstva. Žali Bog, da ne morem pritrditi tej izjavi Nj. ekselence, ker se od tega, kar smo si doseči prizadevali, je prav malo ali prav za prav nič izpolnilo in da mi niti tega nismo dobili nazaj, kar smo pod ministerstvom Hohenwartovim uže imeli glede učiteljskih izobraževališč v Ljubljani in glede srednjih šol na Kranjskem. V vsakej seji te visoke zbornice sem naše želje in pritožbe glede naučnega ministerstva razlagal, žali Bog doslej brezuspešno, in tudi zdaj se razbijajo naše tako opravičene pritožbe — kakor se vidi — jaz ne rečem ob vladi, ampak ob njenih organih. Organi, ki imajo vladne naredbe izvrševati, ki bi sploh morali v duhu vlade delovati, so še tisti, kateri so bili pod prejšnjim germanizujočim sistemom imenovani, ki so kot pristaši prejš-